

Byla C-332/21**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2021 m. gegužės 27 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Tribunalul București (Rumunija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. gruodžio 9 d.

Pareiškėja:

Quadrant Amroq Beverages SRL

Atsakovė:

Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili

Pagrindinės bylos dalykas

Administracinis mokestinis skundas, kuriuo pareiškėja *Quadrant Amroq Beverages SRL*, prieštaraudama atsakovei *Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili* (Nacionalinė mokesčių administravimo agentūra – Stambių mokesčių mokėtojų administravimo generalinė direkcija), prašo *Tribunalului București* (Bukarešto teismas) pripažinti 2016 m. gruodžio mėn. sprendimus, kuriais atmesti kai kurie prašymai dėl akcizo grąžinimo, ir 2017 m. birželio 22 d. sprendimą, kuriuo atmestas skundas, negaliojančiais ir priteisti iš atsakovės grąžinti 3 702 961 Rumunijos lėjų (RON) sumą, surinktą iš pareiškėjos, taikant akcizą kvapiosioms medžiagoms, įsigytoms iš *Pepsi / Cola International Cork*, Airija.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Pagal SESV 267 straipsnį prašoma išaiškinti Direktyvos 92/83/EEB (toliau – direktyva) 27 straipsnio 1 dalies e punktą ir 2 dalies d punktą.

Prejudiciniai klausimai

- I. Ar Direktyvos 92/83/EEB 27 straipsnio 1 dalies e punkto nuostata turi būti aiškinama taip, kad atleidimas nuo akcizo taikomas tik tokiems produktams, kaip etilo alkoholis, naudojamiems kvapiųjų medžiagų, vartojamų, savo ruožtu, gaminant nealkoholinius gėrimus, kurių tūrinė alkoholio koncentracija neviršija 1,2 %, gamybai, ar kad šis atleidimas taikomas ir tokiems produktams, kaip etilo alkoholis, kurie jau buvo panaudoti tam tikrų tokio pobūdžio kvapiųjų medžiagų, kurios buvo ar turi būti panaudotos gaminant nealkoholinius gėrimus, kurių tūrinė alkoholio koncentracija neviršija 1,2 %, gamybai?
- II. Ar Direktyvos 92/83/EEB 27 straipsnio 1 dalies e punktas, atsižvelgiant į direktyvos tikslus ir bendruosius principus, turi būti aiškinamas taip, kad tokiems produktams, kaip etilo alkoholis, skirtiems pateikti į rinką kitoje valstybėje narėje, jau išleistiems vartoti pirmojoje valstybėje narėje ir atleistiems nuo akcizo, nes jie naudojami siekiant išgauti kvapiąsias medžiagas, skirtas naudoti nealkoholinių gėrimų gamybai, kurių tūrinė alkoholio koncentracija neviršija 1,2 %, paskirties valstybė narė savo teritorijoje privalo taikyti vienodas sąlygas?
- III. Ar Direktyvos 92/83/EEB 27 straipsnio 1 dalies e punkto ir 2 dalies d punkto nuostatos ir veiksmingumo bei [proporcingumo principai] turi būti aiškinami taip, kad pagal juos valstybei narėi leidžiama nustatyti procedūrinius reikalavimus, pagal kuriuos atleidimo nuo mokesčių taikymas priklauso nuo to, ar naudotojas yra registruotas gavėjas, o akcizu apmokestinamų produktų pardavėjas yra įgaliotas sandėlio savininkas, nors valstybė narė, kurioje įsigyti šie produktai, ekonominės veiklos vykdytoji, kuris juos pateikia į rinką, nenustato prievolės būti apmokestinamų prekių sandėlio savininku?
- IV. Ar pagal proporcingumo ir veiksmingumo principus, atsižvelgiant į Direktyvos 92/83/EEB 27 straipsnio 1 dalies e punkto nuostatą, taip pat į direktyvos tikslus ir bendruosius principus, draudžiama, kad šioje nuostatoje nustatytas atleidimas nuo mokesčių būtų netaikomas paskirties valstybės narės mokesčių mokėtojui, kuris gavo tokius produktus, kaip etilo alkoholis, ir kuris rėmėsi aplinkybe, kad šie produktai buvo laikomi atleistais nuo akcizo, atsižvelgiant į kilmės valstybės narės mokesčių institucijų pateikiamą šios direktyvos nuostatos oficialų aiškinimą, kuris per ilgą laiką susiformavo, buvo perkeltas į nacionalinę teisinę sistemą ir taikomas praktikoje, tačiau kuris, kaip vėliau paaiškėjo, yra klaidingas, tuo atveju, kai, atsižvelgiant į aplinkybes, galima atmesti sukčiavimo ar akcizų vengimo galimybę?

Nurodomos Sąjungos teisės nuostatos

ESS 19 straipsnio 3 dalies b punktas.

SESV 267 straipsnis.

1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyva 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus, struktūrų suderinimo: 27 straipsnio 1 dalies e punktas ir 2 dalies d punktas.

2010 m. gruodžio 9 d. Sprendimas *Repertoire Culinaire* (C-163/09, EU:C:2010:752).

Nurodomos nacionalinės teisės nuostatos

Rumunijos Konstitucijos 148 straipsnis, kuriame nustatyta Europos Sąjungos teisės taikymo viršenybė.

2003 m. Rumunijos mokesčių kodekso 206⁵⁸ straipsnis, kuriuo į Rumunijos teisę perkeliama Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies e punkto nuostata.

2003 m. Airijos biudžeto įstatymo 77 straipsnio a dalies i punktas, kuriuo į Airijos teisę perkeliama Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies e punkto nuostata.

Trumpas faktinių aplinkybių ir proceso pagrindinėje byloje aprašymas

- 1 Pareiškėja iš *Pepsi / Cola International Cork*, Airija, įsigijo aromatinių produktų (kvapiųjų medžiagų).
- 2 Rumunijos mokesčių institucijos, skirtingai nei Airijos valdžios institucijos, šias kvapiąsias medžiagas apmokestino akcizu, nurodydamos, kad joms netaikomas Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies e punkte nustatytas atleidimas nuo akcizo.
- 3 Airijos teisės aktų nuostatose, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliamas minėtas straipsnis, numatyta, kad nuo akcizo atleidžiamas ne tik etilo alkoholis, skirtas naudoti gėrimų, kurių tūrinė alkoholio koncentracija neviršija 1,2 %, gamybai, bet ir etilo alkoholis, kuris jau buvo panaudotas šių gėrimų gamybai, o pagal Rumunijos teisės aktų nuostatas nuo akcizo atleidžiamas tik etilo alkoholis, „naudojamas maisto kvapiųjų medžiagų, vartojamų ruošiant maistą ar nealkoholinius gėrimus, kurių tūrinė alkoholio koncentracija neviršija 1,2 %, gamybai“.
- 4 Airijos mokesčių institucijos iš pradžių nuo akcizo atleido etilo alkoholį, kai aromatiniai produktai (kvapiosios medžiagos) buvo pervežti iš *Pepsi*, Airija, sandėlių į registruoto gavėjo patalpas.
- 5 Vėliau, produktus pervežus iš *Pepsi*, Airija, į *Pepsi*, Rumunija, neatsirado prievolė sumokėti akcizą, nes aromatinuose produktuose esantis etilo alkoholis (taigi kvapiųjų medžiagų gamybai jau panaudotas etilo alkoholis) atleidžiamas nuo akcizo pagal Airijos mokesčių įstatymo 77 straipsnį.

- 6 Nagrinėjamu atveju iš Airijos į Rumuniją pervežtos kvapiosios medžiagos yra akcizu apmokestinamos prekės, kurios jau pateiktos į valstybės narės, kurioje jos buvo pagamintos, rinką, ir dėl šio pateikimo į rinką, taikant Airijos nacionalinės teisės aktuose numatytą atleidimą nuo akcizo, neatsiranda prievolė sumokėti akcizą.
- 7 Tam, kad būtų galima netiesiogiai taikyti atleidimą nuo akcizo maisto kvapiosiose medžiagose, naudojamose maisto kvapiųjų medžiagų, vartojamų ruošiant nealkoholinius gėrimus, kurių tūrinė alkoholio koncentracija neviršija 1,2 %, gamybai, esančiam alkoholiui, Rumunijos mokesčių institucijos įpareigojo laikytis antrinės nacionalinės teisės aktuose nustatytų procedūrinių reikalavimų (t. y. atitinkamai, įsigyjant prekes Bendrijos viduje, jų tiekimas iš apmokestinamų prekių sandėlio savininko ir pareiškėjos įregistravimas registruota gavėja).
- 8 Pareiškėja pateikė atsakovei prašymus dėl akcizo gražinimo, o vėliau pateikė skundą dėl sprendimų atmesti šiuos prašymus. Atmetus šį skundą, pareiškėja pateikė skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui – *Tribunalul București* (Bukarešto teismas).
- 9 Nagrinėjamu atveju pareiškėjai buvo leista pateikti Airijos eksperto nuomonę dėl Airijos mokesčių teisės aktų nuostatų ir jų taikymo.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 10 Dėl pirmojo klausimo pareiškėja tvirtina, kad, priešingai nei numatyta Rumunijos mokesčių kodekso 206⁵⁸ straipsnyje, į Airijos teisę perkėlus direktyvos tekstą siekiama taikyti atleidimą nuo akcizo ne tik aptariamų kvapiųjų medžiagų gamybai, bet ir visiems vėlesniems šių medžiagų pardavimams. Pareiškėja mano, kad Rumunijos mokesčių teisės aktų nuostatos neatitinka direktyvos. Kita vertus, Teisingumo Teismo atsakymas, kuriuo būtų patvirtinami Rumunijos valdžios institucijų veiksmai, galėtų paskatinti pareiškėją apsvarstyti galimybę pareikšti ieškinį Airijai dėl žalos atlyginimo, nes tokiu atveju ji būtų buvusi suklaidinta dėl to, kad ši valstybė į nacionalinę teisę klaidingai perkėlė ir taikė atleidimą nuo akcizo.
- 11 Dėl antrojo prejudicinio klausimo pareiškėja nurodo, kad nagrinėjamų produktų atleidimas nuo akcizų už alkoholį yra taisyklė, o šios taisyklės išimtys turėtų būti aiškinamos ir taikomos siaurai ir vienodai visose valstybėse narėse. Taigi Rumunija turėtų užtikrinti, kad aromatiniais produktams būtų taikomos tokios pačios sąlygos, kokios jau yra taikomos Airijoje. Šuo aspektu pareiškėja nurodo Sprendimą *Repertoire Culinaire*, pagal kurį, atsisakius atleisti nuo akcizo, atitinkamoje valstybėje gyvenantys asmenys negalėtų pasinaudoti atleidimo nuo akcizų sistema, nepaisant to, kad tai privalomai numatyta Europos Sąjungos teisės aktuose ir turi būti taikoma.
- 12 Dėl trečiojo klausimo pareiškėja nurodo, kad dėl Rumunijos teisės aktuose nustatytų procedūrinių reikalavimų, kad būtų suteiktas atleidimas nuo akcizo, šis

atleidimas praktiškai niekada nebūtų taikomas. Minėti reikalavimai negalėtų būti įgyvendinami, nes Airijos valstybė mano, kad konkreti akcizų kontrolės sistema netaikoma aptariamiems produktams, nes pastarieji yra pagrįstai atleisti nuo akcizo.

- 13 Dėl ketvirtojo klausimo pareiškėja nurodo (būtent tuo atveju, jei Airijos valdžios institucijos į nacionalinę teisę tinkamai neperkėlė direktyvos nuostatų), kad klaida dėl direktyvos aiškinimo ir taikymo, su kuria susidūrė *Pepsi*, Rumunija, yra neišvengiama dėl direktyvos perkėlimo į Airijos teisę ir šios valstybės suformuotos administracinės praktikos. Neleisti privačiam asmeniui pasinaudoti atleidimu nuo akcizo ir jį pastatyti į teisinio neapibrėžtumo padėtį būtų nepateisama, atsižvelgiant į proporcingumo ir veiksmingumo principus. Juo labiau kad nėra jokios sukčiavimo galimybės, net jei bendrovė nebūtų galėjusi įsigyti kvapiųjų medžiagų remdamasi dokumentais, kurie atitinka akcizams taikomus procedūrinius formalumus ir kurių neįmanoma gauti nagrinėjamu atveju.

Glaustas prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 14 Problemos, kurią kelia direktyvos 27 straipsnio 1 dalies e punkto nuostatos aiškinimas, sudėtingumas yra akivaizdus, nes yra bent dvi valstybės narės – Airija ir Rumunija, kurios šią teisės nuostatą aiškina skirtingai, o aiškinimą, kuris pagal Rumunijos teisę laikomas klaidingu, o Airijoje laikomas tinkamu, patvirtina Europos Komisijos kompetentingos įstaigos (Akcizų komiteto) išvados.
- 15 Problema dėl Europos Sąjungos teisės aiškinimo, esant tokiam scenarijui, yra visiškai nauja ir atsakymo, kaip ją išspręsti, negalima rasti Sprendimo *Repertoire Culinair* motyvuose. Šiame sprendime Teisingumo Teismo išsamiai išnagrinėti aspektai, nors gali suteikti tam tikrų užuominų, būtinų šiai bylai išspręsti, nagrinėjamu atveju nepadedą išspręsti atleidimo nuo akcizų taikymo klausimo taip, kad nekiltų jokių abejonių.